

MANNRÉTTINDASKRIFSTOFA ÍSLANDS
ICELANDIC HUMAN RIGHTS CENTRE

Alþingi
Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 26. október 2020.

Efni: Umsögn Mannréttindaskrifstofu Íslands um frumvarp til laga um breytingu á barnalögum (kynrænt sjálfræði), þskj. 205, 204. mál.

Mannréttindaskrifstofu Íslands (MRSÍ) hefur borist framangreint frumvarp til umsagnar. Fagnar skrifstofan frumvarpinu en telur að betur hefði farið á því að stíga skrefið til fulls í átt að kynhlutlausum barnalögum.

MRSÍ gerir athugasemdir við að ekki sé gert ráð fyrir breytingum á ákvæðum 5., 6. og 6. gr. a barnalaga (4. gr. og 6. gr. frumvarpsins) sem veldur því að mismunun gagnvart hinsegin foreldrum er við haldið. Til að koma í veg fyrir mismunun hefði mátt orða 2. gr. barnalaga á þann veg að einstaklingur sem elur barn sem og sambúðar- eða hjúskaparmaki hans verði sjálfkrafa skráðir foreldrar barnsins, óháð barneignarleiðum og kyni, kynvitund eða kynhneigð viðkomandi. Viðhald þessarar mismununar er skýrt í greinargerð með frumvarpinu og þess sérstaklega getið að það geti valdið óvissu ef tvær konur eignast bam án tæknifrjógunar og er það tengt við rétt barns til að þekkja uppruna sinn. Telur MRSÍ vafasamt að taka slík tilvik út fyrir sviga, enda öðrum parasamböndum treyst til að virða framangreindan rétt barnsins auk þess sem ákvæði 1. gr. frumvarpsins ættu að tryggja að þeim rétti verði náð fram.

Í greinargerðinni segir einnig að pater est reglan (nú parens est) sbr. 2. gr. barnalaga, valdi því að foreldrastaða ráðist þá einnig af sambandi manns við einstaklinginn sem gangi með og ali bamið óháð því hvort hann hafi lagt til kynfrumu eða ekki. Í því hlýtur að felast að kyn, kynvitund og kynhneigð foreldra ráði því hvort foreldrastaða þeirra sé viðurkennd við fæðingu, en ekki líffræðileg tengsl. Því færi vel á því að breyta 2. gr. og 6. gr. laganna og 4. og 5. gr. frumvarpsins og útiloka alla mismunun í garð hinsegin foreldra.

Virðingarfyllt,

f.h. Mannréttindaskrifstofu Íslands

Margrét Steinarsdóttir, framkvæmdastjóri